

СТАН ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНІХ КЛАСІВ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПОБУДОВАНИХ НА ВИКОРИСТАННІ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Місішин Анастасія, Бихун Наталя

Харківська державна академія фізичної культури, Харків

Анотація. У статті розглянуто відношення учнів середніх класів до уроків фізичної культури, у тому числі до уроків, побудованих на міжпредметній основі. Встановлено в цілому позитивне ставлення опитаних до фізкультурно-спортивної активності, а також переважно прихильність до використання міжпредметних зв'язків з уроком англійської мови.

Ключові слова: фізичне виховання, школярі основної школи, англійська мова, міжпредметні зв'язки.

Вступ. Питання ставлення підростаючого покоління до уроків фізичної культури є актуальним і важливим, яке впливає на фізичний розвиток і здоров'я школярів [4].

Аналіз науково-методичної літератури показав, що в умовах сьогодення існують різні підходи, засоби і методи для виховання позитивного ставлення учнів до уроків фізичної культури, передусім спрямованих на підвищення ефективності навчальних занять, що в першу чергу проявляється у стані здоров'я, рівні фізичного розвитку та фізичної підготовленості, відвідуванні уроків і активній участі в них [1, 1, 5, 6, 7, 8].

У сучасній системі освіти все більшого значення набуває формування всебічно розвиненої особистості, здатної інтегрувати знання з різних предметів для вирішення практичних завдань. Одним із ефективних підходів до досягнення цієї мети є використання міжпредметних зв'язків, які сприяють глибшому розумінню матеріалу та підвищують зацікавленість учнів. Особливо актуальним це стає в контексті фізичної культури, де інтеграція знань з інших дисциплін

може значно збагатити навчальний процес і стимулювати інтерес учнів до здорового способу життя та фізичної активності [1].

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження проводилося згідно Тематичного плану Харківської державної академії фізичної культури наукової теми «Вдосконалення процесу фізичного виховання різних верств населення» на 2020–2026 рр. (№ держреєстрації 0120U101110).

Мета дослідження: визначити ставлення дітей до фізичної культури та стан зацікавленості школярів 12-13 років до використання англійської мови на уроках фізичної культури.

Матеріал і методи дослідження. У процесі дослідження нами були використані наступні методи: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичних джерел із зазначеної проблеми, анкетування, математична обробка даних. Дослідження проводилось на базі Харківського ліцею №105. В ньому прийняли участь учнів 12-13 років.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз отриманих результатів анкетування показав, що відповіді респондентів на питання «Чи подобаються Вам уроки фізичної культури?» розподілились наступним чином: 62,5% опитаних обрали варіант «так», 37,5% - варіант «переважно так» (рис. 1).

Слід зазначити, що серед варіантів відповідей значились варіант «ні» та «переважно ні» однак ніхто з опитаних не вказав на нього, що є добрим показником і вказує на зацікавленість на уроках фізичної культури учнів.

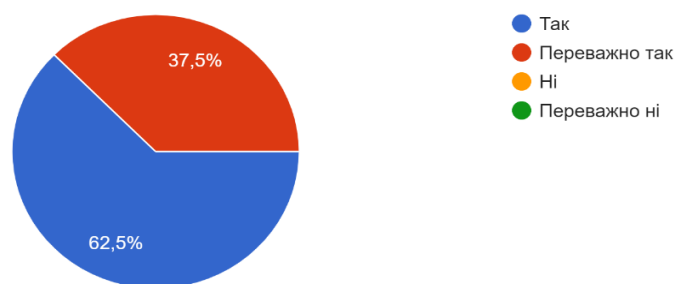

Рис. 1. Результати відповідей учнів на питання «Чи подобаються Вам уроки фізичної культури?»

Вивчаючи відповіді на питання «Чи допомагають Вам фізичні вправи подолати стрес та покращити настрій?» встановлено наступний розподіл відповідей: 62,5% - «частково допомагають», 25% - «так, допомагають», 12,5% - «ні, не допомагають» (рис. 2). Отримані дані є добрим показником оскільки вказує на обізнаність учнів з питань позитивного впливу засобів фізичного виховання на зниження рівня стресу, а також покращення самопочуття та настрою.

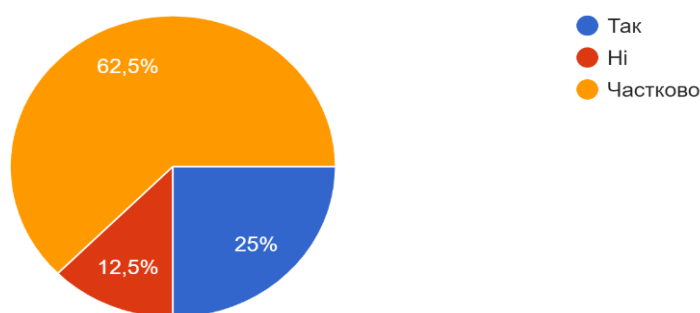

Рис. 2. Результати відповідей учнів на питання «Чи допомагають Вам фізичні вправи подолати стрес та покращити настрій?»

Розглядаючи відповіді респондентів на питання «Чи займаєтесь Ви фізичною активністю під час канікул?», визначено, що більша частина учнів (62,5%) займається фізичною активністю під час канікул, тоді як 37,5% учнів частково займаються фізичною активністю під час канікул (рис. 3). При цьому жоден із опитаних не вказав відповідь «ні», що може свідчити про активне і свідоме ставлення до фізичної активності поза межами школи.

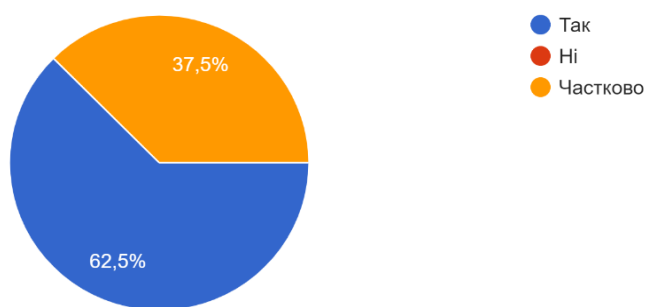

Рис. 3. Результати відповідей учнів на питання «Чи займаєтесь Ви фізичною активністю під час канікул?»

Наступним питанням було: «Якби Вам дозволили відвідувати уроки фізичної культури за власним бажанням, то чи відвідували б Ви їх?». Відповіді учнів розділилися наступним чином: 62,5% учнів обрали варіант «переважно так», 25,0% - варіант «так» та 12,5% - варіант «переважно ні» (рис. 4). При цьому жодним респондентом не було обрано варіант «ні», що є добрим показником і може вказувати на усвідомлення підростаючого покоління щодо важливості занять фізичними вправами для здоров'я людини.

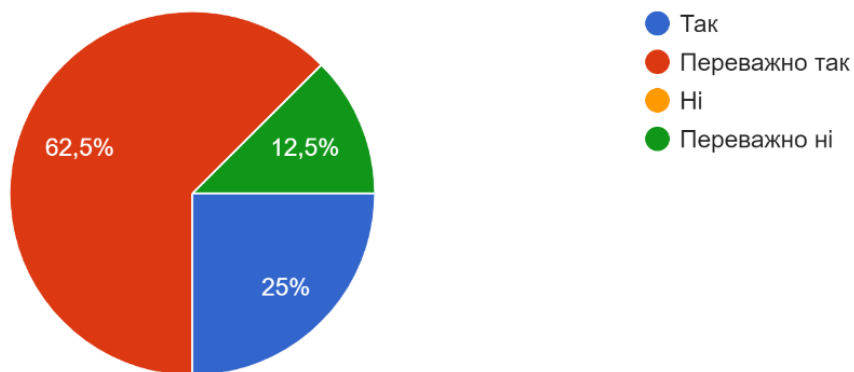

Рис. 4. Результати відповідей учнів на питання «Якби Вам дозволили відвідувати уроки фізичної культури за власним бажанням, то чи відвідували б Ви їх?»

Аналіз відповідей учнів на запитання анкети: «Якби у Вас була можливість змінити уроки фізичної культури на власний розсуд, то що б це було?» свідчить про те, що 75% задоволені змістом уроків фізичної культури і нічого б не змінювали в них; поряд із цим 12,5% опитаних вважають, що потрібно збільшити кількість уроків на тиждень і стільки ж (12,5%) вважають, що кількість уроків потрібно зменшити (рис. 5). Слід зазначити, що серед варіантів відповідей також були: «потрібно включити в уроки...», «потрібно виключити з уроків ...» та «Ваш варіант» однак жоден із респондентів не вказав своєї власної думки.

На питання: «Чи хотіли б Ви, щоб на уроках фізичної культури використовувались міжпредметні зв'язки з уроком англійської мови? (тобто виконувати на уроці фізкультури окремі завдання озвучені англійською мовою)» відповіді учнів розподілились наступним чином: 50% відповіли «так, чим більше

завдань озвучених англійською мовою, тим краще», 37,5% відповіли «ні, вважаю, що це занадто складно для мене», ще 12,5% відповіли «так, але потрібно, щоб учитель допомагав із перекладом» (рис. 6). Отримані дані вказують на важливість здійснення на уроках фізичної культури міжпредметних зав'язків з англійською мовою.

Рис. 5. Результати відповідей учнів на питання «Якби у Вас була можливість змінити уроки фізичної культури на власний розсуд, то що б це було?»

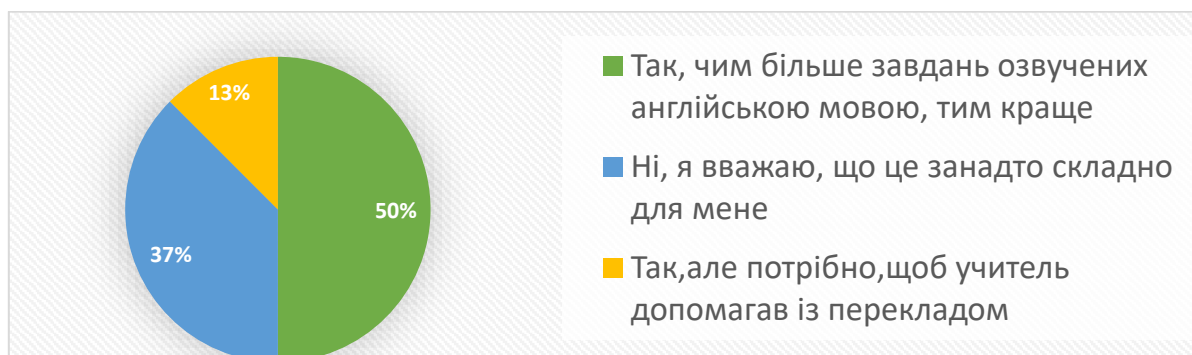

Рис. 6. Результати відповідей учнів на питання «Чи хотіли б Ви, щоб на уроках фізичної культури використовувались міжпредметні зв'язки з уроком англійської мови?»

Наступне питання було таким: «Чи хотіли б Ви, знати, як називаються англійською мовою основні терміни і слова пов'язані із фізичною культурою?». 62,5% відповіли «частково», що насправді є гарним показником та 37,5% відповіли «так» і ніхто не обрав відповідь «ні» (рис. 7). Це може пояснюватись

тим, що у сучасному суспільстві є попит на вивчення іноземних мов, а особливо англійської через глобалізацію та інтеграцію українського населення.

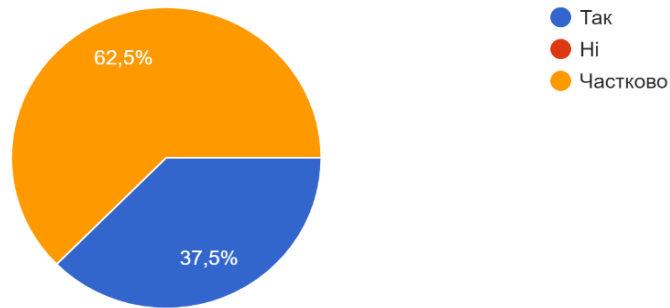

Рис. 7. Результати відповідей учнів на питання «Чи хотіли б Ви, знати, як називаються англійською мовою основні терміни і слова пов’язані із фізичною культурою?»

Розглядаючи відповіді на питання: «Чи погоджуєтесь Ви із твердженням, що знання англійської мови та міцне здоров’я у сучасному суспільстві дає багато переваг як для навчання, так і для відпочинку?» визначено, що думки школярів розділились наступним чином: 62,5% відповіли «так», 25% відповіли «частково», 12,5% відповіли «ні» (рис. 8). Без знання англійської мови неможливо здобути освіту закордоном, знайти престижну роботу і якісно відпочивати та подорожувати.

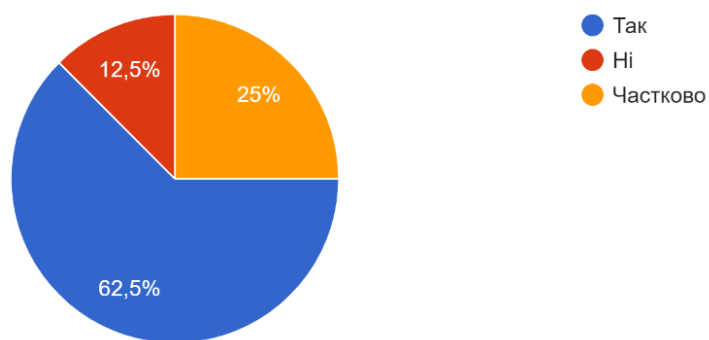

Рис. 8. Результати відповідей учнів на питання «Чи погоджуєтесь Ви із твердженням, що знання англійської мови та міцне здоров’я у сучасному суспільстві дає багато переваг як для навчання, так і для відпочинку?»

На питання: «Чи хотіли б Ви уміти спілкуватись на фізкультурну та іншу тематику англійською мовою?» маємо такі результати: 62,5% відповіли «так», 25% відповіли «вагаюсь із відповіддю» та 12,5% відповіли «ні» (рис. 9).

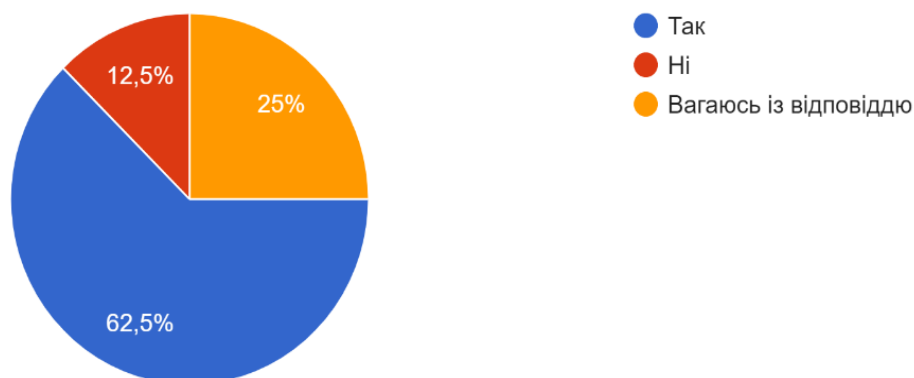

Рис. 9. Результати відповідей учнів на питання «Чи хотіли б Ви уміти спілкуватись на фізкультурну та іншу тематику англійською мовою?»

На питання «Чи хотіли б Ви переглядаючи фільми та програми англійською мовою розуміти все, про що там іде мова?». Переважна кількість опитаних (87,5%) обрала відповідь «так» та меншість (12,5%) обрала варіант «ні» (рис. 10). Вважаємо добрим показником, що більшість опитаних розуміють, що зараз англійська є мовою міжнародного спілкування, політики, економіки, науки, розваг та подорожей.

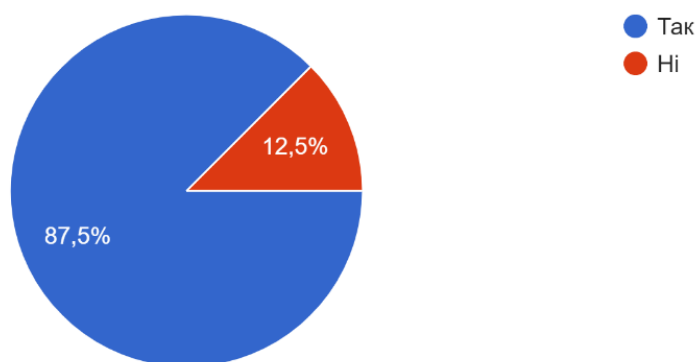

Рис. 10. Результати відповідей учнів на питання «Чи хотіли б Ви переглядаючи фільми та програми англійською мовою розуміти все, про що там іде мова?»

Висновки:

1. Результати анкетування свідчать про позитивне ставлення учнів 12-13 років до уроків фізичної культури і більша частина опитаних (62,5%) переважно відвідувала б заняття за умови їх вільного вибору. Більшості респондентів (75%) уроки подобаються такими як вони є і вони б нічого в них не змінювали.

2. Більшість опитаних хотіли б, щоб на уроках фізичної культури використовувались міжпредметні зв'язки з уроком англійської мови (50% хотіли якомога більше таких завдань та 12,5% хотіли б, але щоб вчитель допомагав із перекладом), більшість учнів (62,5%) хотіли б уміти спілкуватись англійською мовою і 87,5% переглядаючи навчальний та розважальний контент англійською мовою хотіли б розуміти все, про що там іде мова.

3. Таким чином, уроки фізичної культури побудовані на міжпредметній основі з англійською мовою є перспективним напрямком, що сприятиме підвищенню інтересу учнів до зазначених навчальних предметів та невимушеному засвоєнню навчального матеріалу.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку можуть полягати у вивченні вітчизняного і закордонного досвіду використання міжпредметних зав'язків на уроках фізичної культури.

Список використаних джерел

1. Ажиппо О. Ю., Криворучко Н. В. До питання підвищення інтересу студентів до занять фізичного виховання. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Харків, 20 травня 2016 р.) [Електронний ресурс]. Харків: ХДАФК, 2016. С. 6–11. Режим доступу: <http://hdafk.kharkov.ua/ua/materiali-internet-konferentsiji-2016>.

2. Бихун Н., Місішин А. CLIL в системі закладів освіти України. *Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXIII*

Міжнародної науково-практичної конференції, 6 грудня 2023 року. Харків: ХДАФК, 2023. С. 321–322.

3. Боднар І. Р. Ставлення учнів середнього шкільного віку до уроків фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2013. № 1. С. 137–40. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fvs_2013_1_36

4. Криворучко Н. В., Масляк І. П. Шляхи підвищення фізичного розвитку та фізичної підготовленості молодого покоління. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2016. Випуск 11 (81). С. 56–59.

5. Масляк І. П., Мамешина М. А., Жук В. О. Стан використання інноваційних підходів у фізичному вихованні обласних загальноосвітніх навчальних закладах. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2014. № 6. С. 69–72. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snsv_2014_6_15

6. Ротаєнко А. М. Аналіз ставлення учнів старшої школи до проведення уроків фізичної культури. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №1(7). С. 94–99.

7. Шевців У., Яковенко С., Карпов О. Ставлення учнів середнього шкільного віку до традиційного проведення уроків фізичної культури [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/10552/1/ФТР_Розділ_2_07.pdf

8. Bala T., Petrova A. Analysis of the attitude of high school students to innovative types of motor activity in the system of school physical education. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport*, 2019. 4(72). pp. 33–37. <https://doi.org/10.15391/snsv.2019-4.006>